Curaclam Matamaitice na Bunscoile

Codáin

Ba chóir deiseanna a thabhairt do pháistí léiriú a thabhairt ar an gcaoi a bhféadfaí an t-eolas agus na scileanna a fhoghlaimítear sa snáithe seo a úsáid chun foghlaim a nascadh, a threisiú agus a chur chun cinn ar fud na gceithre shnáithe idirnasctha.

Gnéithe	a An foghlaimeoir	b An foghlaimeoir	c An foghlaimeoir	d An foghlaimeoir	e An foghlaimeoir	f An foghlaimeoir	g An foghlaimeoir	h An foghlaimeoir	i An foghlaimeoir	j An foghlaimeoir	k An foghlaimeoir
	Codáin										
Tuiscint agus Ceangal	Teann sé i ngleic le gníomhaíochtaí a bhaineann le deighilt agus roinnt chothrom na réad, na gcruthanna agus na dtacar.	Aithníonn sé, sainaithníonn sé agus meaitseálann sé péirí. Fiosraíonn sé an tslí ar féidir réad iomlán, cruth 2-T nó tacar a roinnt ar shlite difriúla go minic.	Déanann sé deighilt ar réada agus ar chruthanna ina dhá chomhchuid chothroma agus déanann sé cur síos ar an aonad iomlán agus ar na páirteanna i dtreoir leis an líon codanna/ comhchodanna.	Cinneann sé agus sainaithníonn sé leath de thacair suas chuig 10 ar a laghad.	Déanann sé ceangail shonracha idir na codanna a dhéanann an t-iomlán. Cinneann sé agus sainaithníonn sé leath de thacair suas chuig 20 ar a laghad.	Cinneann sé agus sainaithníonn sé ceathrúna de thacair. Fiosraíonn sé coincheap an chomhionannais idir leatha agus ceathrúna.	Cinneann sé agus sainaithníonn sé ochtuithe, cúigithe, agus deichithe de thacair, de chruthanna, de réada eile agus de mhírlínte. Cinneann sé an caidreamh idir ainmneoirí agus uimhreoirí, agus fiosrú á dhéanamh aige ar choincheap ceartchodáin agus leaschodáin. Sloinneann sé deichithe i bhfoirm dheachúlach. Ceanglaíonn sé roinnt le codáin.	Fiosraíonn agus aithníonn sé codáin choibhéiseacha le hainmneoirí 2-12. Suimíonn agus dealaíonn sé codáin [codáin ag a bhfuil ainmneoirí difriúla ar iolraí dá chéile iad] a bhfuil gaol eatarthu le láimhseoga agus gan iad. Cinneann sé codáin éagsúla d'aonad iomlán nó tacar le láimhseoga agus gan iad. Tiontaíonn sé leaschodáin go dtí uimhreacha measctha agus a mhalairt. Sloinneann sé céaduithe i bhfoirm dheachúlach.	Suimíonn agus dealaíonn sé codáin [codáin ag a bhfuil ainmneoirí difriúla ar iolraí dá chéile iad] a bhfuil uimhreacha measctha acu agus gan iad. Sainaithníonn sé comhainmneoirí trí iolraigh a liostáil. Sloinneann sé mílithe i bhfoirm dheachúlach. Baineann sé úsáid as cóimheas chun dhá chainníocht a chur i gcomparáid. Méadaíonn sé slánuimhir faoi chodán aonaid. Déanann sé iniúchadh ar na torthaí de shlánuimhir a iolrú faoi chodán aonaid. Aithníonn sé an comhartha céatadáin [%] agus ceanglaíonn sé é seo le 'líon na gcodanna in aghaidh gach céad'.	Suimíonn agus dealaíonn sé codáin agus uimhreacha measctha nach bhfuil gaol eatarthu. Aithníonn sé agus baineann sé úsáid as mílithe agus ceanglaíonn sé iad le comhionanna deichithe, céaduithe agus deachúlacha. Ceanglaíonn sé cóimheasa le codáin chainníochta. Méadaíonn sé slánuimhir faoi chodán [le huimhreoir >1] agus a mhalairt. Roinneann sé slánuimhir ar chodán aonaid agus a mhalairt.	Méadaíonn sé codán faoi chodán eile. Roinneann sé slánuimhir ar chodán iolrach agus a mhalairt. Baineann sé úsáid as cóimheasa chun trí chainníocht a chur i gcomparáid. Aimsíonn sé cóimheasa comhionanna agus simplíonn sé cóimheasa.

	a An foghlaimeoir	b An foghlaimeoir	c An foghlaimeoir	d An foghlaimeoir	e An foghlaimeoir	f An foghlaimeoir	g An foghlaimeoir	h An foghlaimeoir	i An foghlaimeoir	j An foghlaimeoir	k An foghlaimeoir
Gnéithe	**Codáin**										
Cumarsáid	Leanann sé gnásanna na deighilte agus na roinnte cothroime.	Déanann sé cur síos ar chásanna ina dtarlaíonn roinnt, cnuasach nó deighilt.	Léiríonn sé codanna de shamhlacha [tacair, achair nó mírlínte] ach úsáid a bhaint as ábhair choincréiteacha. Déanann sé comparáid idir codanna de thacair i dtéarmaí cainníochta (Mar shampla: níos mó, níos mó ná, níos lú, níos lú ná, mar an gcéanna le) agus déanann sé cur síos orthu.	Aithníonn sé agus ainmníonn sé codanna cothroma d'iomlán [leatha]. Léiríonn sé agus coinníonn sé taifead de thuiscint ar leatha trí úsáid a bhaint as láimhseoga, pictiúir nó trí shiombailí a úsáid.	Baineann sé úsáid as ainmneacha codáin simplí [leatha agus ceathrúna] i gcásanna san fhíorshaol. Léiríonn sé agus coinníonn sé taifead de thuiscint ar cheathrúna ach úsáid a bhaint as láimhseoga, pictiúir nó trí shiombailí a úsáid. Míníonn sé codáin aonaid mar chuid amháin d'iomlán.	Pléann sé agus míníonn sé an caidreamh idir 'chodáin a bhfuil ceangail eatarthu' leatha agus ceathrúna [codáin ghaolmhara]. Fiosraíonn sé samhlacha difriúla chun tuiscint ar chodáin chomhionanna shimplí a léiriú (Mar shampla: úsáid a bhaint as uimhirlínte). Míníonn sé codáin éagsúla mar chuid amháin d'iomlán.	Bunaíonn sé codáin tacar, mírlínte, réada agus achair ach úsáid a bhaint as láimhseoga, léaráidí agus ríomhanna. Bunaíonn sé agus léiríonn sé comhionannas idir chodáin ghaolmhara ach úsáid a bhaint as láimhseoga agus samhlacha difriúla (Mar shampla: ar uimhirlínte).	Pléann agus míníonn sé an caidreamh idir 'chodáin a bhfuil ceangail eatarthu [codáin ag a bhfuil ainmneoirí difriúla ar iolraí dá chéile iad] le hainmneoirí suas chuig 12 ar a laghad [codáin ghaolmhara]. Cuireann sé codáin le chéile agus sloinneann sé mar leaschodáin iad (nuair is cuí). Fiosraíonn sé comhionannas codáin laistigh de chodáin ghaolmhara le láimhseoga agus gan iad.	Aithníonn sé agus léiríonn sé codáin atá comhionann le codán a thugtar dó, lena n-áirítear deichithe agus céaduithe. Simplíonn sé codáin le láimhseoga agus gan iad agus léirithe eile. Léiríonn sé tuiscint ar thagarchéatadáin (Mar shampla: 50%, 25%, 10%, 1%) i gcomhthéacs codán agus deachúlacha. Samhaltaíonn sé agus cuireann sé céatadáin in iúl mar chodáin agus mar dheachúlacha agus a mhalairt.	Baineann sé úsáid as comhiolraí chun codáin choibhéiseacha a léiriú. Sainaithníonn sé cóimheasa comhionanna agus simplíonn sé cóimheasa.	Baineann sé úsáid as réimse leathan léirithe físeacha chun tacú lena thuiscint ar mhéadú agus ar roinnt ar/le codáin. Baineann sé úsáid as léirithe chun comhionannas idir chodáin, chóimheasa, dheachúlacha agus chéatadáin a chur in iúl.

Gnéithe	a An foghlaimeoir	b An foghlaimeoir	c An foghlaimeoir	d An foghlaimeoir	e An foghlaimeoir	f An foghlaimeoir	g An foghlaimeoir	h An foghlaimeoir	i An foghlaimeoir	j An foghlaimeoir	k An foghlaimeoir
	Codáin										
Réasúnaíocht	Comhoibríonn sé le gníomhaíochtaí lena mbaineann deighilt agus roinnt chothrom.	Roinneann sé fíor-réada agus cosnaíonn sé an sciar. Sórtálann sé ábhair roinnt amanna ar bhealaí éagsúla go neamhthreoraithe [de réir critéir a roghnaigh sé féin].	Tugann sé faoi deara go mbíonn codanna cothroma ann tar éis roinnt deighiltí agus nach mbíonn tar éis roinnt eile. Fiosraíonn sé deighilt aonaid iomláin agus tacair mhíreanna. Samhlaíonn sé leath agus léiríonn sé tuiscint air.	Déanann sé deighilt ar mheascán réad, ar chruth nó ar mhírlíne ina dhá sciar chothroma. Cinneann sé nach gá go mbeadh an cruth ceanna ar dhá sciar chothroma d'iomláin chomhionanna.	Déanann sé deighilt ar mheascán réad, ar mhírlíne nó ar chruth ina cheithre sciar chothroma. Léiríonn sé tuiscint go bhfuil méid níos lú i ngach sciar nuair a bhíonn líon níos mó sciartha cothroma acu san iomlán.	Cosnaíonn sé ordú na gcodán agus na slánuimhreacha ar uimhirlíne.	Fiosraíonn sé pátrúin maidir le codáin chomhionanna. Nuair a thugtar codán aonaid de shlánuimhir dó, bunaíonn sé an tslánuimhir ach úsáid a bhaint as láimhseoga, léaráidí agus ríomhanna. Míníonn sé ról an uimhreora agus ról an ainmneora. Cuireann sé codáin aonaid le hainmneoirí difriúla i gcomparáid agus cuireann sé in ord iad.	Cuireann sé codáin lena n-áirítear codáin choibhéiseacha, [fíorchodáin, leaschodáin agus uimhreacha measctha] i gcomparáid agus cuireann sé in ord iad ar uimhirlíne. Ríomhann sé an tslánuimhir, nuair a thugtar codán den uimhir iomlán [aonad agus iolrach] den tslánuimhir. Sloinneann sé tomhais atá ar eolas aige [nóiméid/uaireanta an chloig, cent/euro] mar chodáin.	Cuireann sé codáin lena n-áirítear codáin choibhéiseacha a bhfuil ainmneoirí agus uimhreoirí difriúla acu i gcomparáid agus cuireann sé in ord iad ar uimhirlíne. Fiosraíonn sé an caidreamh idir chodáin, dheachúlacha agus chéatadáin. Ríomhann sé cóimheasa trí úsáid a bhaint as comhréir.	Léiríonn sé cóimheasa a aimsítear i gcomhthéacsanna san fhíorshaol trí úsáid a bhaint as láimhseoga, léaráidí agus nodaireacht chaighdeánach chodánach. Ceanglaíonn sé cóimheasa le comhréireanna. Míníonn sé an chaoi a mbaineann luach codáin le luach/méid an aonaid iomláin.	Déanann sé meastachán agus garmheastacháin i gcásanna san fhíorshaol a mbaineann codáin leo. Léiríonn sé tuiscint ar ráta mar chomparáid, nó cóimheas, idir dhá thomhas a bhfuil aonaid dhifriúla acu (Mar shampla: fad chuig am). Baineann sé úsáid as fíricí atá ar eolas aige chun tátail a bhaint as an gcaidreamh idir codáin, deachúlacha agus céatadáin.
Cur i bhFeidhm agus Réiteach Fadhbanna	Cleachtann sé rialacha roinnte cothroime i gcásanna san fhíorshaol.	Cuireann sé coincheap na roinnte cothroime i bhfeidhm i measc a chomhdhaltaí trí thacair iomlána réad nó spásanna a dheighilt [agus úsáid á baint as comhthéacsanna ón bhfíorshaol nuair is cuí].	Roinneann sé tacair iomlána réad, spáis nó mírlínte ina bhfothacair nó ina gcodanna [agus úsáid á baint as comhthéacsanna ón bhfíorshaol nuair is cuí].	Scarann sé iomlán ina chodanna níos lú agus míníonn sé go bhfuil 'codanna cothroma' ar an méid chéanna nó ar an luach céanna. Roinneann nó dáileann sé amach grúpaí réad amach go cothrom ina ngrúpaí níos lú. Fiosraíonn sé leatha de chruthanna geoiméadracha éagsúla.	Fiosraíonn sé agus réitíonn sé raon fadhbanna laethúla a bhaineann le deighilt. Fiosraíonn sé ceathrúna de chruthanna geoiméadracha éagsúla.	Fiosraíonn sé an caidreamh idir chodáin ach úsáid a bhaint as samhlacha éagsúla (Mar shampla: filleadh páipéir, cloig, cluichí). Baineann sé úsáid as feasacht ar leatha agus ceathrúna chun fadhbanna a bhaineann le roinnt agus cnuasach cainníochtaí a thugtar dó a réiteach.	Déanann sé ionramháil ar shamhlacha codáin ghaolmhara [codáin ag a bhfuil ainmneoirí difriúla ar iolraí dá chéile iad] ar mhaithe le suimiú agus dealú [agus comhthéacsanna ón bhfíorshaol a úsáid nuair is cuí].	Baineann sé úsáid as fachtóirí chun fadhbanna níos casta i bhfocail agus puzail a mbaineann uimhreacha agus tomhais leo a réiteach. Réitíonn sé raon fadhbanna a bhaineann le codáin nuair a thugtar luachanna atá in easnamh.	Cuireann sé tascanna réitigh fadhbanna a bhaineann le codáin agus tomhais i gcrích agus na modhanna agus an réasúnaíocht á míniú aige. Sainaithníonn sé cóimheasa comhionanna agus simplithe.	Réitíonn sé fadhbanna codáin ag a bhfuil baint le suimiú agus dealú. Réitíonn sé fadhbanna a éilíonn cur i bhfeidhm chomhionanna codáin, chéatadáin agus dheachúlacha. Réitíonn sé fadhbanna a mbaineann coibhneasa leo.	Tiontaíonn sé go solúbtha idir codáin, deachúlacha, cóimheasa agus céatadáin [agus úsáid á baint as comhthéacsanna ón bhfíorshaol nuair is cuí]. Réitíonn sé fadhbanna a mbaineann iolrú codán leo. Réitíonn sé fadhbanna a mbaineann aistriú cóimheasa leo.